



Ett jubileumsår. 50 goda gärningar.

Miljonlotteriet såg dagens ljus 1964. Syftet var att skapa ännu bättre förutsättningar för ägarna IOGT-NTO att förverkliga drömmen om en värld där alkohol och andra droger inte förhindrar människor att leva ett fritt och rikt liv. Sedan år 2000 har Miljonlotteriet bidragit med hela 1,5 miljarder kronor. Miljonlotteriet erbjuder skraplotter via prenumeration, online och i butik samt bingo på nätet.

Dagligen görs det så många bra saker inom IOGT-NTO-rörelsens ramar att det kan vara svårt att få en konkret bild av vart pengarna går. I år fyller Miljonlotteriet 50 år. Det tycker vi var ett utmärkt tillfälle att levandegöra ett urval – närmare bestämt 50 – av IOGT-NTO:s alla goda gärningar.

Så här är de, 50 goda gärningar, såväl stora som små, såväl svenska som utländska och utan någon som helst inbördes rangordning. Trevlig, upprörande och tankvärd läsning önskar

IOGT-NTO och Miljonlotteriet

IOGT-NTO-rörelsen består av fyra förbund; IOGT-NTO, UNF (Ungdomens Nykterhetsförbund), NSF (Nykterhetsrörelsens Scoutförbund), Junis (IOGT-NTO:s Juniorförbund) som tillsammans gör både politiskt arbete och förbyggande, social, internationell verksamhet. Allt för att vårt samhälle ska bli lite bättre.

Secondhand-butiken där människorna kommer i första hand

Secondhand-butiken Möjligheternas hus i Skarpnäck är ett av IOGT-NTO:s 16 sociala företag i landet. Möjligheternas hus erbjuder arbetsträning i en drogfri miljö. Ingela Edström har tidigare levt i missbruk och för henne betyder secondhand-butiken oerhört mycket.

– Jag vart utslängd av min styvfar när jag fyllde 16. Sen så skulle jag försöka klara mig själv, men det vart ju inte så bra. Jag hittade drogerna, och jag hittade min tröst där.

Hur hamnade du på Möjligheternas hus?

– Jag vart dömd av tingsrätten till samhällstjänst här. Och det var väl det bästa som kunde hänt mig faktiskt.

Vad är det som gör att det är så bra här?

– Du har någon som tror på dig. Det har jag inte haft i hela mitt liv. Jobbet här är min trygghet. Utan Möjligheternas hus hade mitt liv sett helt annorlunda ut.



Sociala företag, Möjligheternas hus



Alkoholrådgivningen lyssnar, stöttar och ger råd

IOGT-NTO:s alkoholrådgivning är en hjälplinje öppen för alla som vill ha stöd att ta sig ur ett missbruk – eller som vill stötta någon att göra det. Genom Alkoholrådgivning får människor någon som lyssnar på dem, stöttar och kan ge råd. Det finns många personer som känner en oro för att de själva, eller andra i deras närhet, dricker för mycket.

De flesta som arbetar med alkoholrådgivningen har egna erfarenheter av de problem som alkohol och andra droger kan ställa till med. Alkoholrådgivningen erbjuder ett stöd när osäkerheten och oron är som störst. På så sätt kan det vara möjligt för människor att finna styrkan inom sig själva igen. Samtalet till alkoholrådgivningen är inte något som förändrar allt. Men det kan vara en början.



Alkoholrådgivningen

020-80 80 80 eller alkoholradgivning@iogt.se



En hjälp för att hjälpa andra

Ungdomens Nykterhetsförbunds kamratstödsarbete syftar till att uppmärksamma konsekvenserna av att leva nära ett missbruk. Arbetet sker till stor del internt för att medlemmarna ska vara medvetna om problematiken och hur man kan arbeta för att stödja barn och ungdomar som behöver hjälp, och på så vis vara en bra kompis utan att lägga allt, och för stort ansvar, på sig själv. Samtidigt verkar UNF för att öka medvetenheten även utanför rörelsen för att samhället ska ta sitt ansvar.



UNF – kamratstöd



Ett ljus i mörkret för utsatta barn

I nordöstra och östra Myanmar pågår sedan många år ett inbördeskrig. Kriget gör det svårt för minoritetsfolken att försörja sig på traditionellt jord- och skogsbruk och många söker sig till gränsen mot Thailand. Gränsstaden Tachilek kontrolleras av grupper som smugglar droger och också människor. Många barn som kommer till gränsen, ensamma eller med sin familj, blir utnyttjade av drogsmugglare för att föra droger över gränsen, och av människosmugglare som kidnappar dem och för dem vidare till andra länder.

Här arbetar VCDF-Chiang Rai, med stöd av IOGT-NTO-rörelsen, för att hjälpa barnen och ge dem hopp om en bättre framtid. Organisationen erbjuder bland annat ett drop in-centrum dit barnen är välkomna för att få en tillfällig sovplats och en fristad från den tuffa miljö de lever i.

IOGT-NTO-rörelsen finns på plats i nio länder runt om i världen: Sri Lanka, Vietnam, Kambodja, Thailand, Burundi, Kenya, Tanzania, Uganda samt Bosnien-Hercegovina.



Barnhem i Myanmar



Alla barn har rätt till en vit jul

IOGT-NTO-rörelsen arbetar varje år sedan 2007 med kampanjen Vit Jul. Med kampanjen vill vi ge alla barn en vit jul genom att få vuxna att helt avstå från alkohol under julhelgen. Det innebär att man lovar att inte dricka alkohol över 2,25% under julafton, juldagen och annandagen.

Julen är barnens högtid, och då ska fokus vara på barnen. 2013 tog 22 600 människor ställning för en vit jul.

#5
GOD
GÄRNING

Vit jul



Foto: Pernilla Förnes

Ett bättre uteliv

Ungdomens Nykterhetsförbund vet att fritiden har stor betydelse för ungas livskvalitet. De vet också att fritiden är avgörande för när och hur mycket alkohol unga konsumerar. 2012 startade UNF-projektet Bra Uteliv, som syftar till att skapa debatt lokalt och nationellt kring unga och alkohol på krogen. Strävan är en modern ungdomspolitik där det finns fler nyktra aktiviteter och nyktra mötesplatser, där unga kan vara med och påverka och där fest inte är förknippat med fylla.

Detta görs genom bland annat certifieringar och undersökningar om vad unga tycker om sin fritid och hur mycket kommuner satsar på att ge unga ett bra uteliv. Vid t ex certifiering av uteställen som krogar och klubbar finns det ett antal krav. Uppfylls kraven kan utestället bli "Bra uteliv"-certifierad av UNF.

Exempel på krav vid certifiering för ett bra utelivsställe:

Personalen överserverar ej

Serverar ej till minderåriga

Serverar alkoholfria drinkar som har samma kvalitativa nivå som alkoholdrinkar



Bra uteliv - Certifierad krog



Alla barn är värda en härlig sommar

Under hela sommaren finns ett 70-tal olika läger att välja på i Junislandet. Här finns allt från äventyrläger, teaterläger, kojbyggarläger, filmfestivalläger, dansläger, safekidsläger och mycket mer. Allt från dagläger där barnen sover hemma till veckoläger med den härliga känslan att få krypa ner i sin egen sovsäck – och höra humlorna njuta av klöverblommorna utanför tältduken.

Lägerbål med sång, bada, paddla kanot, utmana sig själv tillsammans med trygga ledare och få kompisar för livet, det är sånt som små människor behöver!



Junis – sommarläger



Scoutläger med det bästa från två världar

Nykterhetsrörelsens Scoutförbund gör unga redo för livet. Med scoutmetoden som grund i all verksamhet erbjuds äventyr, utmaningar och gemenskap för både barn, unga och vuxna.

Genom att erbjuda roliga och drogfria aktiviteter utvecklas medlemmarna till självständiga och ansvarstagande individer, som väljer att för sin egen skull avstå från alkohol och andra droger. Med nyktra förebilder bedrivs scoutverksamhet runt om i landet från Lund i söder till Luleå i norr.

Med ett ben i scoutrörelsen och ett ben i IOGT-NTO-rörelsen är möjligheterna nästintill gränslösa! Det är aldrig för sent att bli scout, det spelar ingen roll hur gammal du är.



NSF – scoutläger



Foto: Torkel Edenberg

Från långtidsarbetslöshet till fasta jobb

Stickans Fixartjänst är ett socialt företag inom IOGT-NTO-rörelsen. Hos Stickans Fixartjänst kan kunderna få hjälp med flytt, flyttstäd, hemservice med städning, trädgårdsarbete, snöskottning och mindre renovering. Strategin är att tillhandahålla praktikplatser där det slutliga målet är fasta jobb. Detta kan vara i Stickans egna verksamheter eller externa arbeten i andra företag eller föreningar. Sedan starten 2010 har Stickans verksamheter haft 77 praktikanter mellan 20 och 63 år. 17 medarbetare har gått från arbetslöshet till fasta jobb och fyra personer har lotsats till utbildning.



Sociala företag, Stickans fixartjänst



Foto: Emelie Spjuth Svärd

Vid jul går det utför med kamratstödskursen

Sedan 20 år tillbaka genomför Ungdomens Nykterhetsförbund, UNF, kamratstödskurser med skid- och snowboardåkning under julen. Kursen är till för ungdomar mellan 16–25 år som vill lära sig mer om kamratstöd, beroendeproblematik, barn i missbruksmiljö, dysfunktionella familjer, salutogent tänkande, grupprocesser och grundkunskaper om UNF. 2014 hålls kursen i Argentiére, Frankrike, där UNF hade sina första julkurser. En bra utbildning för alla som inte vill vara med sin familj under julhelgen, oavsett orsak.

Det blir skid- och snowboardåkning blandat med kamratstödspass och föreläsningar. En utmanande resa för både kropp och själ.

#10
GÖD
GÄRNING
UNF – julkursen



En fest för alla

Varje år uppmärksammar IOGT-NTO-rörelsen Folknykterhetens vecka, en vecka som kulminerar med Folknykterhetens dag som sedan 1925 firas på Kristi himmelsfärdsdag.

Kampanjen under Folknykterhetens vecka 2014 hette Fest för alla. Kampanjen lyfte fram den alkoholfria mötesplatsen, nykterheten och gemenskapen genom aktiviteter som inkluderar alla. En fest för alla, helt enkelt. Alkoholen ska inte begränsa människors möjlighet att ha trevligt tillsammans. Därför behövs fler offentliga mötesplatser som är alkoholfria.



Fest för alla



Festa hela natten lång

Våren 2011 öppnade Klubb Sobeer, Stockholms första helt alkoholfria nattklubb. En klubb med schysta drinkar, dansgolv, livemusik och trevlig stämning. Här kan du festa men slipper supa. Här kan du dansa på till svetten lackar. Oavsett vilken relation man har till alkohol så är man välkommen för att testa på en alkoholfri kväll. Klubb Sobeer arrangeras av Ungdomens Nykterhetsförbund i Stockholms distrikt. Klubbar med samma koncept finns även i Göteborg, Uppsala och Västerås.

#12
GÖD
GÄRNING

UNF – Klubb sobeer



Foto: Amanda Axelsson Duarte

Alla är välkomna till Nyktra huset i Söderhamn

Det började för tio år sedan med kamratstödsträff varje måndag. Träffarna fortsätter, men i övrigt är kamratstödet sedan länge en integrerad del av IOGT-NTO-föreningen i Söderhamn. I Nyktra huset är det café varje dag och sopplunch två gånger i veckan. Här erbjuds också mängder av aktiviteter – bingokvällar, mogendans, musikcafé, fredagsmys med artister, afternoon tea och utflykter.

#13
GÖD
GÄRNING
Nyktra huset



Ett socialt företag – och en social mötesplats!

IOGT-NTO-föreningen Fasta Förbundet är en IOGT-NTO-förening i Halmstad som har funnits sedan 1887. I dag bedriver föreningen förutom en traditionell föreningsverksamhet också ett socialt företag, med 20-25 personer inom bl a bygg, fastighetsunderhåll, lokalvård, och café.

Mellan april–september driver föreningen verksamhet på Laxön. En ö belägen i Nissan 15 minuters promenad från Halmstad centrum. Laxön erbjuder en alkohol- och drogfri mötesplats för alla åldrar. Här anordnas bland annat familjeteater och kultur-luncher dit medlemmar kan ta med vänner och bekanta för en upplevelse.

#14
GÖD
GÄRNING

IOGT-NTO i Halmstad



Foto: Johnny Mostacero

Rapporten som gör skillnad

Många barn har behov av extra stöd, en del av dessa stöd måste professionella ansvara för. Junis sätter särskilt fokus på de "osynliga" barn som växer upp i familjer med missbruk. Vi ger därför varje år ut en aktuell rapport om vilka stöd kommunerna i Sverige ger dessa barn. I rapporten lyfts också upp positiva exempel på verksamhet som gör skillnad och beskriver aktuell forskning på området.

#15
GÖD
GÄRNING

Gör skillnad!



Hjälper föreningar att få koll

Många barn tillbringar mycket tid hos föreningar, såväl tillsammans med andra barn som med för- eningsledare, som ofta fungerar som viktiga före- bilder. Föreningens förhållningssätt till alkohol kan påverka barns och ungdomars alkoholvärderingar och deras debutålder. Föreningskollen erbjuder idrottsföreningar och andra föreningar hjälp att skapa handlingsplaner för frågor kring alkohol och droger. Det bästa är att samla så många som möj- ligt – styrelse, ledare, aktiva, tränare, föräldrar och övriga medlemmar – för att diskutera förhållnings- sätt och ta fram en policy. Föreningskollens snabb- test på iogt.se/foreningskollen kan vara första ste- get i en sådan process.



Drick hur många du vill

2012 lanserades Almedalsdrinken för första gången och blev en av snackisarna i sociala medier under Almedalsveckan och utsågs även till Hetast i Almedalen. Drinken fanns tillgänglig på flera restauranger, uteställen och mingel i Visby under Almedalsveckan och har återkommit både 2013 och 2014 med nya recept.

I många sammanhang, särskilt i Almedalen, har alkoholen en allt för självskriven roll. Detta exkluderar de som inte vill, kan eller får dricka alkohol. Almedalsdrinken finns för att säkerställa ett gott alkoholfritt utbud på Almedalens alla uteställen och mingel. Alla förtjänar en dryck som är festlig och god.

*Så blandar du Almedalsdrinken 2012:
Muddla tre jordgubbar och en klyfta lime
Tillsätt 1 cl outspädd flädersaft
Fyll glaset med isbitar
Fyll upp med sprite
Rör om och garnera med jordgubbe
och myntablad*

#17
GÖD
GÄRNING

Almedalsdrinken



Discofeber i garanterat drogfri miljö

På Junisparty är stämningen på topp hela kvällen. DJ:n spelar bra och rätt musik så att alla vill dansa. Lekar och aktiviteter med uppträdanden som barnen själva förberett avlöser dansen och i kiosken finns dricka och godis. När du går på ett disco som anordnas av Junis kan du vara säker på att du får träffa nya människor i drogfri miljö och vara med och göra ett riktigt bra party så som du själv vill ha det, allt medan det finns närvarande och trygga vuxna i bakgrunden.

#18
GOD
GÄRNING

Junis – disco



Stöd till föräldrar och barn i Polen

I Polen samarbetar vår svenska IOGT-NTO-rörelse med IOGT Polska som arbetar för att stödja barn från familjer där det förekommer riskabel alkohol- eller narkotikakonsumtion. IOGT Polska erbjuder alkoholfria miljöer samt stöd till föräldrar. Sedan mer än 20 år tillbaka får också ett 40-tal av de mest utsatta barnen i staden Bytom varje år möjlighet att åka på ett tvåveckors sommarläger i Blekinge, där de får njuta av sol, bad, lägerliv, teater, sport och andra aktiviteter.

#19
GÖD
GÄRNING

IOGT Polska



Gemensamma aktiviteter ger kraft

Kamratstödet är en del av IOGT-NTO:s verksamhet som syftar till att stödja och stärka personer som är, eller har varit beroende av alkohol eller andra droger och erbjuda den en möjlighet att träffa nya vänner och umgås i en drogfri miljö.

Verksamheten startade 1987 och har sedan dess vuxit snabbt. Idag finns drygt 50 kamratstöd runt om i landet, och nya grupper bildas hela tiden. En viktig utgångspunkt för kamratstödet är att deltagarna inte ska fördjupa sig i missbruksproblemen utan fokusera på de gemensamma aktiviteterna. Varje grupp utformar sina egna aktiviteter. Målet med verksamheten är att deltagarna ska vilja bli medlemmar i IOGT-NTO.



Foto: Emelie Spjuth Svärd

Sommarläger för hela familjen

Sommaren är en period då alkoholen får mer utrymme än annars i vågen av semestrar och ledigheter. Därför behövs också aktiviteter och platser som är alkoholfria. Både för barn, unga, vuxna och hela familjer. På flera håll runt om i landet anordnar de lokala IOGT-NTO-föreningarna varje sommar familjeläger. Lägren hålls på olika lägergårdar och aktiviteterna varierar från läger till läger. Det kan vara allt från bad, fiske och upptäckfärder i naturen, till teater, guldvaskning och linbaneåkning.

På sommaren anordnar IOGT-NTO också årets händelse för medlemmar – Sommarfestivalen. Alla medlemmar inom rörelsen är varmt välkomna, enskilda medlemmar, kompis- eller föreningsgäng och familjer. Sommarfestivalen erbjuder verkligen aktiviteter för alla – från små barn och ungdomar till vuxna i alla åldrar. 2014 anordnades sommarfestivalen i Mora Parken i Dalarna.

#21
GÖD
GÄRNING

Familjeläger



30 000 scouter från 150 länder!

Sommaren 2015 åker hundratals svenska scouter på världsscoutjamboree i Japan. Flera av dem kommer från Nykterhetsrörelsens Scoutförbund. Många säger att en världsscoutjamboree är det häftigaste de upplevt som scout.

- Detta kommer bli mitt livs resa. Alicia Baric, 15.

En världsscoutjamboree är ett stort internationellt scoutläger som sedan 1920 arrangeras vart fjärde år någonstans i världen. Det är lite som Scouternas OS, fast istället för att tävla mot varandra handlar det om att samarbeta med och förstå varandra. Under ett par veckor lever scouter tillsammans i en scoutstad med 30 000 invånare från 150 länder.

- Jag ser faktiskt mest fram emot att leka med utländska scouter, för då lär man sig så mycket. Och man tvingas umgås på ett lättamt sätt. Scouterna ger mer gemenskap än något annat. Alicia Baric, 15.

#22

GÖD
GÄRNING

Världsscoutjamboree i Japan



Foto: Torkel Edenberg

Wendelsberg – en av våra två egna folkhögskolor

Wendelsberg är Sveriges äldsta rörelsefolkhighögskola, ägd och startad av IOGT-NTO. Huvudbyggnaden är ett gammalt träslott från slutet av 1800-talet, med en fantastisk och näst intill surrealistiskt vacker interiör signerad husets första ägare; industrimannen Bruno Wendel. Nu undervisas engelska i hans gamla biljardrum och kemi i stallet.

Wendelsberg är självklart helt alkohol- och narkotikafritt. Det gäller under allt arbete och all fritid på skolan och på skolresor. På Wendelsberg kan eleverna skaffa sig gymnasiekompetens eller förbereda sig för ett yrkesliv med teater. Här finns också en utbildning till projektledare.

#23
GÖD
GÄRNING

Folkhögskolan Wendelsberg



Tollare – en drogfri folkhögskola i herrgårdsmiljö

Tollare folkhögskola ligger i herrgårdsmiljö på Värmdön, en mil öster om Stockholm. Tollare ägs och drivs av IOGT-NTO och erbjuder en unik frizon från alkohol och andra droger.

Här finns utbildningar inom kreativt skrivande, foto, sociala frågor och livskunskap samt högskoleförberedande utbildningar. Här finns också journalistkurser och en kurs i socialpedagogiskt ungdomsarbete.

Tollare är en internatskola med läsårslånga kurser för cirka 120 elever. Dessutom finns plats för distanskurser, korta kurser och konferenser.

#24
GÖD
GÄRNING

Folkhögskolan Tollare



IOGT-NTO bidrar till ett ljusare liv i Uganda

UYDEL, Uganda Youth Development Link startade 1993. Organisationen vänder sig till ungdomar mellan 10 och 24 år som bor på gatan och i slummen. Förutom att UYDEL driver kampanjer i skolor mot alkohol och narkotika, söker man upp traffickingoffer, barnarbetare, drogmissbrukande barn, misshandlade barn och tonårsmödrar. Genom UYDEL får ungdomarna möjlighet till yrkesutbildning, inom till exempel sömnad, snickeri och rörmokeri. Gatubarn kan också få sjukvård och socialt stöd på olika hälsocenter.

UYDEL stöttas ekonomiskt av bland annat IOGT-NTO-rörelsen.

#25
GÖD
GÄRNING

UYDEL, Uganda Youth Development



Rena rama cirkusen år efter år

Vem har bra boll- och balanssinne? Visst killas det i magen av höga höjder? Vad kan vi trola bort? Kroppen och fantasin är de viktigaste redskapen för den som är med i cirkusföreningar inom IOGT-NTO:s Juniorförbund, Junis. I den här verksamheten får barn lära sig att jonglera med bollar och dukar, balansera på styltor och enhjuling, trola, bli clown eller akrobat, testa devilsticks och diablo. Det finns många sätt att utveckla kontrollen över sin kropp samtidigt som det stärker självförtroende när man lär sig nya saker. Det blir en underhållande och utvecklande föreställning!

#26
GÖD
GÄRNING

Junis – Cirkus



Sveriges roligaste sommarläger!

Under fyra dagar i slutet på juli pågår Sveriges kanske roligaste sommarläger. Platsen är Vänersnäs, en udde i Vänern, tre mil från Vänersborg. Här får barn och ungdomar 9-14 år bada, fiska och prova på alltfrån klättring på klättervägg och zumbobrottning till geocaching och skjuta med pilbåge. På kvällarna tänds lägerbålen eller lamporna i discot och kanske får de träffa den mystiska Slaskfot – lägerplatsens väktare. På lägret sover alla i medtagna tält eller tillsammans i stora militärtält. Ungdomar som är äldre än 15 år kan delta som ledare. Vänersnäslägret arrangeras av Junis i Göteborg & Bohusläns distrikt tillsammans med Junis i Älvsborgs distrikt.

**#GOD
GÄRNING 27**

Junis – Vänersnäslägret



Skapa, bygg, riv – en koja!

Alla har väl någon gång byggt en koja. Förutom att det är otroligt kul att bygga kojor så innebär det samarbete på hög nivå. På Nykterhetsrörelsens Scoutförbunds kojbyggarläger stämplar barnen in som byggarbetare och blir del av ett bygglag (patrull) som tillsammans ska skapa fantasifulla kojor med hjälp av brädor, hammare, spik och en byggbas.

Ett läger där man får bygga sin egen koja, där lek, samarbete och problemlösning står i centrum, lockar många barn. Men även föräldrar och andra vuxna har roligt på kojbyggarläger. De får se sina barn bygga och ha roligt och vet själva hur roligt det är att skapa sin egen koja. Innan kojorna rivs eller säljs bjuds det givetvis på taklagsfest för hela familjen.

#28
GÖD
GÄRNING

NSF – kojbyggarläger



Foto: Lisa Nyhav

Alkohol + arbetsplats = okej?

Arbetsplatskollen hjälper arbetsplatser att lyfta frågor kring alkohol och narkotika. På iogt.se/arbetsplatskollen finns ett test samt pdf-broschyren "Hur stor plats tar alkoholen på din arbetsplats" att ladda ner. Med hjälp av testet och broschyren kan man enkelt kolla läget på den egna arbetsplatsen. Är det vanligt att vi delar ut gåvor i form av alkohol? Brukar vi dricka alkohol på julfesten? Målet är att få företagen att tänka till kring de här frågorna och fundera och diskutera kring hur man vill ha det. Många företag kanske inte tänker på att den kollega som får en flaska i present kan ha alkoholproblem, eller har en familjemedlem som har det. Därför är det viktigt att man åtminstone erbjuder bra alkoholfria alternativ vid festliga tillfällen.

#29
GÖD
GÄRNING

Arbetsplatskollen



Här klättrar ungdomar på kunskapsstegen

Midsommarkursens koncept är detsamma som Julkursens: Kamratstöd i kombination med fysiska aktiviteter som utmanar både kropp, själ och sinne. 2014 gick resan till Paklenica, Starigrad, Kroatien, där klättring stod på schemat. Kamratstödskurserna vänder sig till ungdomar 16–25 år som vill lära sig mer om kamratstöd, beroendeproblematik, barn i missbruksmiljö, dysfunktionella familjer, salutogent tänkande, grupprocesser och grundkunskaper om UNF.

Som deltagare förväntas att du aktivt deltar på samtliga pass och att du har en plan för hur du ska kunna använda dina kunskaper när du kommer tillbaka till ditt distrikt.



UNF Midsommarkurs



IOGT-NTO:s eget förlag

Sober förlag ägs av IOGT-NTO och Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet (NBV) och ger ut böcker inom områdena: alkohol och narkotika, demokrati, samhällsdebatt, ledarskap och bildning – böcker som har haft stor betydelse i samhällsdebatten. Ett exempel på senare utgivning är boken Tajming, kunskap och lite tur, som handlar om IOGT-NTO:s dåvarande förbundsordförande Sven-Olov Carlssons engagemang i alkoholpolitik och hur en ideell organisation kan arbeta för att informera, belysa och påverka en fråga inom EU.

En annan nyutgiven bok är Nyktra former som visar historiska affischer från IOGT-NTO:s arkiv. Många vackra och provocerande affischer som visar kampen som nykterhetsrörelsen fört mellan 1897 och 1965.



Sober Förlags AB



Mycket gott på ett ställe

Mitt i stråket genom Västerås ligger Lovisagården, med café, möteslokaler, scener och plats för gemenskap.

- Lovisagården betyder otroligt mycket, säger Eva Backlund Björkholm, Juniskonsulent som har sin arbetsplats i huset. Många uppskattar ett alkoholfritt alternativ bland alla krogar. Här hittar man IOGT-NTO, UNF och Junis, här finns kamratstödet, och här kan föreningar hyra in sig för konferenser, fester och andra aktiviteter - under förutsättning att det är alkoholfritt. En populär aktivitet på Lovisagården har varit UNF:s Klubb Revolt.

- Då brukade det komma över 100 ungdomar för att lyssna på nya band berättar Eva. Även för vuxna har vi klubbafton ibland. Många föredrar nykter dans.

#32
GÖD
GÄRNING

Lovisagården



After work för hela familjen

After work måste inte betyda "dags att dricka alkohol". Från Luleå i norr till Kalmar i söder anordnar IOGT-NTO alkoholfria after works för hela familjen. I exempelvis Luleå bjuder man på olika maträtter varje gång, från tacopaj till våfflor med sylt och grädde. Alla är välkomna, både stora och små. Medlemmar äter gratis, icke medlemmar betalar 20 kronor. Happy hour hela kvällen med andra ord. I en del distrikt anordnas after work en gång i månaden, i andra så gott som varje vecka.

#33
GÖD
GÄRNING

Alkoholfria after works

Happy
Hour

Yohio var där – var du?

I oktober 2013 arrangerade UNF Askersund en drogfri ungdomsfestival i Askersund. Denna gång med artisten Yohio som extra dragplåster. Yohio är populär i Japan, där han uppträder som artist i genren visual-kei. Ungdomsfestivalen bjöd också på standup, disco, sumobrottning i tjocka dräkter, ansiktsmålning, bungeerun, spaceball och mycket annat skoj. Tanken är att festivalen ska bli en årlig mötesplats för unga och ett naturligt forum att träffas och ha roligt utan alkohol och andra droger.

#34
GOD
GÄRNING

UNF – Ungdomsfestival i Askersund



En trygg plats i ett otryggt samhälle

I Chiang Mai, Thailands näst största stad, lever många gatubarn. De kommer från olika minoriteter och saknar medborgarskap. De hamnar ofta i tiggeri och vissa utnyttjas av pedofiler. IOGT-NTO stödjer Volunteers for Children Development Foundation (VCDF) center som ger dessa barn mat och en trygg plats för dem att sova på samt hjälp till utbildning, vaccinationer och hälsovård. En viktig del i centrets arbetssätt är att se till att barnen behåller kontakten med föräldrar, syskon och andra anhöriga. En del av föräldrarna sitter i fängelse eller har missbruksproblematik och är oerhört tacksamma för att barnen fått denna möjlighet.

#35
GOD
GÄRNING

Volunteers for Children Development



UNF kollar om butiker har koll

Ugdomens Nykterhetsförbund har genomfört folkölskontroller i 40 år. Till skillnad mot kommuner har UNF möjlighet att använda provköpare som är under 18 år och kan polisanmäla den som säljer till minderårig.

Vid kontrollerna går en omyndig person in i affären och försöker köpa ut ett sexpack folköl 3,5%, vilket motsvarar alkoholmängden i en flaska vin.

Folkölskontrollerna visar gång på gång att butikernas egna kontroller inte fungerar. När UNF i Skåne gjorde två kontroller blev resultatet nedslående. I Kristianstad och Åhus sålde 13 av 29 butiker öl till minderåriga och i Hässleholm och Bjärnum sålde 8 av 13 butiker till personer som var under 18 år. Kontrollerna genomfördes i en rad olika affärer, från bensinmackar och kiosker till stormarknader och varuhus.

#36
GÖD
GÄRNING
Folkölskontrollen



Sveriges största Straight Edge-turné!

Sveriges största Straight Edge-turné gick av stapeln i maj 2014 i åtta städer. Band från USA, Luxemburg och England spelade tillsammans med svenska band i Spring Edge Tour 2014. Arrangörerna Ungdomens Nykterhetsförbund, UNF och Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, NBV vill med turnén uppmärksamma drogfriheten och folkbildningen i Straight Edgekulturen.

– Spring Edge Tour 2014 visar att nykter folkbildning bidrar till att unga får en meningsfull fritid fri från alkohol och andra droger. Sveriges musikscen skulle vara bättre med en svagare alkoholnorm säger Malin Thorson, ordförande Ungdomens Nykterhetsförbund.

Straight edge är en livsstil starkt associerad till punk och hardcoremusik. Livsstilen innebär avhållsamhet från tobak, alkohol och övriga droger.



UNF – Spring Edge Tour



Teaterkollon med Junis profilfrågor som utgångspunkt

I tio år har Junis ordnat teaterkollo. Under någon av sommarveckorna får barn mellan 7 och 12 år göra sin egen teaterföreställning. På en vecka får de lära sig grunderna i teater, göra massor med teaterövningar och jobba fram sin egen föreställning. Genom hela teaterkollot löper Junis profilfrågor – drogfrihet, demokrati, mänsklig miljö och internationell solidaritet.

I slutet av veckan spelar de upp sin föreställning för föräldrar, syskon och kompisar. Teaterkollot är ett dagläger, där barnen sover hemma och träffas måndag-fredag. Varje läger har plats för cirka 20 barn.

– Det blir teater ur barnens perspektiv, för de har själva bestämt handlingen och sina roller, förklarar Viktoria Carlsén, konsulent på Junisförbundet.

**#GOD
GÄRNING 38**

Junis – teatergrupper



IOGT-NTO var på plats när tsunamin slog till

IOGT-NTO-rörelsens engagemang i Sri Lanka sträcker sig tillbaka till början av 1970-talet. När tsunamin inträffade 2004 fanns redan en stor organisation på plats. Något som blev oerhört värdefullt. Den första fasen var inriktad på direkt nödhjälp, med leverans av mat, vatten, sjukvårdsutrustning och tält till de nödställda. Från Sverige sändes fem laster med material och såväl allmänhet som företag bidrog på ett fantastiskt sätt.

Samtidigt som katastrofinsatserna pågick så påbörjades planeringen av den andra fasen i arbetet, där de drabbade flyttades till ett semipermanent boende, i väntan på nya hus. Redan fem månader efter katastrofen övergick arbetet alltmer till långsiktiga insatser. Ett omfattande arbete där bland annat 550 hus, 125 nya båtar och ett drygt femtiotal förskolor har byggts eller renoverats och lämnats över till lokala organisationer och de familjer som drabbades av flodvågen.

#39
GÖD
GÄRNING

Sri Lanka – katastrofbistånd



Foto: Jonas Forsberg

Ibland är det vi som tar första steget

Efter behandling kan det vara bra att hitta någon form av aktivitet för att fylla dagar och kvällar samt att hitta en ny gemenskap. Men att själv ta steget att närma sig människor man inte känner kan vara en allt för stor utmaning. Därför arbetar många av våra kamratstöd med uppsökande verksamhet för att berätta om IOGT-NTO:s kamratstöd. Då har man möjlighet att knyta personliga kontakter och ge en mer levande beskrivning om vad verksamheten går ut på och vad den har betytt för någon annan.

#40
GOD
GÄRNING

Kamratstöd – uppsökande verksamhet



Låt alla barn få ett härligt sommarlov

Alla barn är värda ett härligt sommarlov! Men tyvärr är inte det verkligheten för alla barn i Sverige. För barn som lever i hem med föräldrar som missbrukar är det ofta precis tvärtom.

Miljonlotteriet har sedan 2013 tagit fram skraplotten Miljonlotteriet Sommarlov där hela överskottet går raka vägen till IOGT-NTO-rörelsens sommarläger. Med ditt bidrag kan IOGT-NTO-rörelsen arrangera kojbyggarläger, badutflykter och filmfestivaler också för de barn som behöver byta ut en jobbig hemmamiljö mot fina sommarminnen.

#41
GÖD
GÄRNING

Sommarlovs-lotten

50 år
1964-2014

20:-

**MILJON
LOTTERIET**
Sommarlov

Vinn 3 miljoner!

Tre lika ger vinst.

Allt överskott går till IOGT-NTO.

IOGT-NTO

Foto: Mats Sprague

The advertisement is a green-themed poster for the 'Miljonlotteriet Sommarlov' lottery. It features a central illustration of a lottery ticket with a green background and white stars. The ticket displays the text 'Vinn 3 miljoner!' in large, bold, white letters with a green outline. Above the ticket, the text 'MILJON LOTTERIET' is written in white, and 'Sommarlov' is written in a white script font. In the top left corner, a small green box contains the text '50 år 1964-2014'. In the top right corner, the text '20:-' is displayed. Below the ticket, the text 'Tre lika ger vinst.' is written in white. At the bottom, the text 'Allt överskott går till IOGT-NTO.' is written in white, followed by the IOGT-NTO logo. The background of the poster is a light green with a pattern of leaves and a butterfly.

En hjälp till självhjälp

Grundtanken med IOGT-NTO:s kamratstöd är att det ska vara verksamhet för, med och av människor som har erfarenhet av eget eller närståendes missbruk och beroende. Här kan man hitta nya sociala nätverk, nyktra mötesplatser, roliga aktiviteter och slippa känslan att vara ensam om problemet.

Verksamheten bygger på hjälp till självhjälp och tar tillvara den egna kraften som varje individ besitter. Gemenskap och trygghet är grundorden. Kamratstödet är en mötesplats där alla som vill kan träffas i en nykter och drogfri miljö. Kamratstödsgruppens grund är att relationen mellan människor är byggd på ömsesidighet och respekt. Gruppen har en öppen och lättsam atmosfär och det ska vara lätt att träffas och umgås.

#42
GÖD
GÄRNING

Kamratstöd – nykter zon



Foto: Emelie Spjuth Svärd

Fotboll istället för alkohol

IOGT-NTO-rörelsen gav under flera år stöd till organisationen Sober Tanzania, som anordnade Sober Super Cup, en fotbollsaktivitet som engagerade drygt tvåtusen ungdomar, både tjejer och killar. Förutom fotbollsmatcher och träningar vävde man in aktiviteter och information kring alkohol, tobak och andra droger.

För många av tjejerna var träningen deras enda chans att komma ifrån hemmet. I Tanzania är det oftast bara killar som får ha en fritidsaktivitet. Många barn och ungdomar lever också på olika sätt i en utsatt miljö, där alkohol och andra droger finns närvarande – både bland föräldrar och bland barnen själva. Fotbollen blev därmed ett sätt att hålla sig borta från gatan och få göra något meningsfullt i en trygg miljö.

#43
GÖD
GÄRNING

Fotbollsturnering i Tanzania



UNF certifierar alkoholfria mötesplatser

Nykter mötesplats är en del i projektet Bra uteliv – ett nationellt projekt som har funnits i ett par år. En bra nykter mötesplats kan vara ett badhus, en konsertlokal eller varför inte en skatepark. En bra nykter mötesplats kan få guld-, silver- eller bronsmedalj beroende på hur många av kriterierna de uppfyller.

Kriterierna för att få certifikatet är relativt omfattande, och ska mötesplatsen tilldelas Guld måste samtliga 12 kriterier uppfyllas.

Exempel på kriterier som ska uppfyllas:

- Ingen alkohol eller andra droger finns i lokalerna, varken för servering eller försäljning.
- Ansvariga personer finns alltid närvarande.
- De ansvariga har kunskap om att kunna upptäcka risk- och missbruk och vilka åtgärder de ska vidta om detta upptäcks.



Nykter mötesplats



Konferensen som ska minska antalet barn som far illa

Barn far illa är en nationell konferens för alla som arbetar med barn. Konferensen arrangeras bl a tillsammans med frikyrkor. Många barn far illa under sin uppväxt på grund av risk- och missbruk från vuxna i deras närhet. Den första konferensen hölls 2011. Under konferensdagen brukar föreläsare för regeringen, myndighetspersoner med ansvar för barns välmående, organisationsrepresentanter eller lagstiftare finnas på plats. 2012 deltog bland andra barn- och äldreminister Maria Larsson.

Samtalen berör såväl det personliga som det allmänna planet. Vad kan jag göra där jag bor? Hur tänker och agerar vi för att ta oss an utmaningen? Vem lyssnar vi på för att se behoven som de verkligen är? Till vem berättar jag vad jag ser?

#45
GÖD
GÄRNING

Konferens – barn far illa



IOGT-NTO förbättrar situationen för kvinnor i Sydostasien

I Sydostasien säljer de stora bryggerierna öl med hjälp av tusentals så kallade ölflickor. Flickornas uppgift är att få barmästare att dricka så mycket som möjligt. Lönen bygger på hur mycket gästerna dricker. De dricker mer om flickorna dricker med dem. Arbetet är förenat med stora risker såväl att hamna i missbruk som att lockas in i prostitution. Risken är stor att bli hivsmittad och att dö i aids.

IOGT-NTO-rörelsen ger stöd åt flera organisationer i Sydostasien som bland annat arbetar för att förbättra situationen för kvinnor. Det arbete IOGT-NTO-rörelsens samarbetsorganisationer genomfört har bidragit stort till att frågan om en bättre fungerande lagstiftning kring alkohol kommit upp. Genom att reglera exempelvis åldersgränser, försäljning och marknadsföring av alkohol skapar man även en bättre situation för alla de tusentals unga kvinnor som arbetar på landets barer.

#46
GÖD
GÄRNING
Ölflickorna



Lotten som ger fler barn en vit jul

Alla barn har rätt till en vit jul! IOGT-NTO-rörelsens kampanj Vit jul syftar till att uppmärksamma barn som lever i familjer där föräldrarna har ett problematiskt förhållande till alkohol.

Miljonlotteriet har sedan 2008 tagit fram skraplotten Miljonlotteriet Vit Jul där överskottet går direkt till aktiviteter och verksamheter för barn att fira jul med trygga och närvarande vuxna då skolor och fritidsverksamhet har stängt.

Alla aktiviteter som genomförs under jullovet i Vit juls namn är arrangerade och planerade av medlemmar inom IOGT-NTO-rörelsen. 2013 års försäljning av skraplotten gav ett överskott på 230 000 kronor till aktiviteter runt om i landet.

#GOD 47
GÄRNING
Vit Jul-lotten



IOGT-NTO:s ögon, öron, mun och fötter i EU

Sedan 1998 har IOGT-NTO, NBV (Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet) och UNF (Ungdomens Nykterhetsförbund) ett kontor i Bryssel. Idag jobbar det två politiska assistenter med EU-frågor på kontoret. Assistenterna är rörelsens ögon, öron, mun och fötter för att bevaka, rapportera och analysera vad som händer på EU-nivå inom våra sakfrågor.

Två gånger om året anordnas mingel dit politiker, tjänstemän och andra ideella organisationer bjuds in till en nykter mötesplats för att nätverka. Kontoret tar även emot grupper från Sverige, både interna inom nykterhetsrörelsen och externa grupper som vill lära sig mer om Bryssel och EU. Assistenterna tar hand om allt ifrån att boka resor, boende, restauranger och möten. De visar även runt grupperna i Bryssel.

Brysselkontoret ger unga människor en fantastisk möjlighet att stärka sina kunskaper inom alkoholpolitiken, att lära känna EU och Bryssel men framförallt att utvecklas på ett personligt plan.

**#GOD
GÄRNING 48**

Nykterhetsrörelsens Brysselkontor



Globalt nätverk mot droger

WFAD, World Federation Against Drugs, grundades 2009 och arbetar för en narkotikafri värld. IOGT-NTO var en av initiativtagarna och är även en av finansiärerna till nätverket, som idag består av flera än ett hundra ideella organisationer från 44 länder.

WFAD stöds och styrs av FN:s narkotikakonventioner och FN:s konvention om barns rättigheter.

Vartannat år genomförs World Forum Against Drugs. En konferens som erbjuder unika möjligheter till kunskapsutbyten, inspirerandemöten och nätverkande. 2014 var drottning Silvia och folkhälsominister Maria Larsson några av talarna vid invigningen.

#49
GÖD
GÄRNING

WFAD
World Federation Against Drugs



Kom och fika med oss!

Med fler medlemmar kan vi göra ännu fler goda gärningar. Därför går IOGT-NTO-föreningar runt om i Sverige med jämna mellanrum ut i en gemensam kampanj under namnet "Fika för alla". IOGT-NTO bjuder in till kaffekalas på över 100 platser i landet och ger allmänheten möjlighet att träffa IOGT-NTO-medlemmar, lära sig mer om organisationen och kanske, när kaffet är urdrucket, bli medlem.

Ju fler medlemmar IOGT-NTO blir desto mer påverkan för att fler människor ska kunna leva ett rikt och fritt liv och att samhället blir lite bättre.

#50
GOD
GÄRNING

Fika för alla

